

Deutsch-Polnische
Industrie- und Handelskammer
Polsko-Niemiecka Izba
Przemysłowo-Handlowa

PRAWO PROCESOWE/ARBITRAŻ

Kamil Zawicki
Adwokat - Partner w
Kubas Kos Gaertner
Adwokaci

Nowe zasady uznawania orzeczeń sądów zagranicznych

Od dnia 1.07.2009 r. obowiązują nowe zasady uznawania zagranicznych orzeczeń sądów państwowych, wprowadzone zmiany mają niewątpliwie charakter fundamentalny.

Dotychczas co do zasady zagraniczne orzeczenie sądu uzyskiwało moc prawną na równi z orzeczeniem sądu polskiego dopiero po prawomocnym uznaniu, co wymagało wydania przez sąd polski postanowienia po przeprowadzeniu specjalnego postępowania, tzw. delibacyjnego. Przed nowelizacją instytucja uznania z mocy prawa stanowiła w k.p.c. wyjątek od ogólnych zasad, przyjęto ją bowiem w prawie europejskim (Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 oraz w Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003).

Obecnie znowelizowany art. 1145 k.p.c. wprowadza zasadę automatyzmu uznania orzeczeń sądów obcych. Zasada ta dotyczy wszystkich zagranicznych orzeczeń bez względu na kraj pochodzenia takiego orzeczenia (a także rozstrzygnięć innych niż sądy organów państw obcych wydanych w sprawach cywilnych, stosownie do art. 11491 k.p.c.) – także tych, które nadają się do wykonania w drodze egzekucji, jaki i nienadających się do wykonania w drodze egzekucji. Uznanie orzeczenia sądu zagranicznego następuje z mocy prawa, jeśli nie zachodzi żadna z przeszkód określonych w art. 1146 k.p.c., a zatem żadna z tzw. negatywnych przesłanek uznania.

Obecnie strona powołująca się na zagraniczne orzeczenie nie musi wszczynać odrębnego postępowania, wystarczy, że np. w toku innego postępowania przedłoży: urzędowy odpis orzeczenia, dokument stwierdzający, że orzeczenie jest prawomocne (chyba że prawomocność orzeczenia wynika z jego treści) oraz uwierzytelniony przekład na język polski tych dokumentów, a sąd polski rozpoznający inną sprawę jako przesłankę rozstrzygnięcia ustali, czy nastąpiło uznanie ex lege. Możliwe będzie też wystąpienie z wnioskiem o ustalenie, że zagraniczne orzeczenie podlega albo nie podlega uznaniu z mocy prawa, w następstwie czego sąd wyda stosowne postanowienie (ale mające tylko charakter deklaracyjny, a nie jak przed nowelizacją – konstytutywny).

Zaznaczyć przy tym należy, że nowelizacja nie wprowadza zmian w zakresie uznawania orzeczeń zagranicznych sądów polubownych – te regulowane Częścią piątą kodeksu postępowania cywilnego pozostają bez zmian.